

Εξώφυλλο

ISSN: 2944-9391

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2022 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #216

**Γύρος-καφέδες:
Η ακρίβεια
«χτυπάει»
και το take away
στα Γιάννενα**

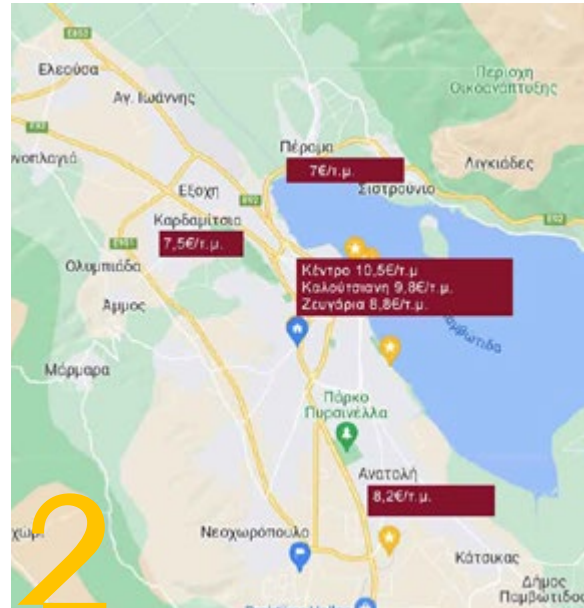
Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

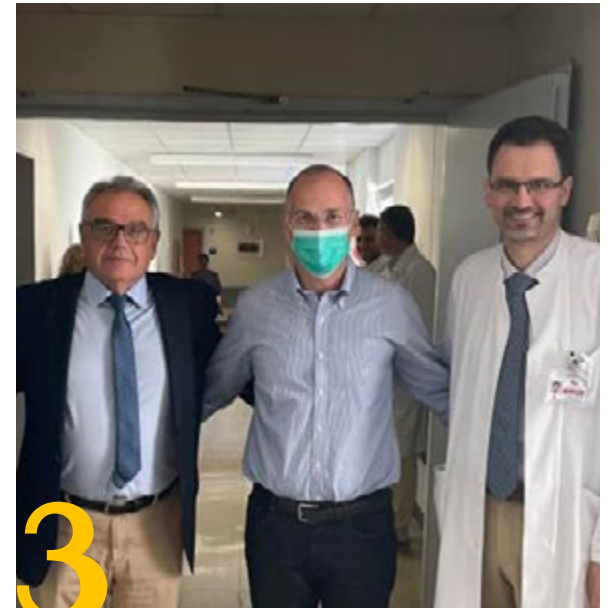
1 Απαγόρευση οχημάτων λόγω... Ρέμου

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ Ιωαννίνων Μωυσής Ελισάφ, «υπέγραψε την απόφαση για κυκλοφοριακές ρυθμίσεις στην κεντρική πλατεία όπου θα φιλοξενηθεί η συναυλία που διοργανώνει η εταιρεία Ρ&Ι» σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση.
<https://typos-i.gr/article/apagoreysh-oxhmatwn-logw-remoy>

2 Ενοίκια: Μέχρι και 600 ευρώ για 50 τ.μ.

Η ΠΙΕΣΗ του Airbnb και το «άκοπο κέρδος» από τη «βαριά τουριστική βιομηχανία» (που μόνο τέτοια δεν είναι...) αλλά και η έτσι και αλλιώς ζωντανή αγορά των Ιωαννίνων –κυρίως ελέω φοιτητικού πληθυσμού-, διαμορφώνουν τις τιμές σε επίπεδα που φέτος είναι και αυξημένα και ενίοτε, δεν μοιάζουν λογικά.
<https://typos-i.gr/article/enoikia-mexri-kai-600-eyrw-gia-50-tm>

3 Αποχαιρετισμός σε τρεις καθηγητές

ΤΡΕΙΣ αφυπηρετούντες καθηγητές αποχαιρέτη η διοίκηση του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων..
<https://typos-i.gr/article/apoxairetismos-se-treis-ka8hghtes>

4 Σύλληψη για την κακοποίηση του γαϊδάρου

ΣΤΗ ΣΥΛΛΗΨΗ του ημεδαπού που κατηγορείται για την κακοποίηση ενός γαϊδάρου στα Γραμμενοχώρια, προχώρησε η Αστυνομία.
<https://typos-i.gr/article/sxedon-1000-kenes-8eseis-sto-panepisthmio-iwanninwn>

Στηρίζοντας τον Τύπο Ιωαννίνων με μια συνδρομή

Με μια συνδρομή, 4 ή 10 ευρώ ή με ποσό της επιλογής σας, μπορείτε να στηρίξετε τον Τύπο Ιωαννίνων σε δύσκολους καιρούς για την επαγγελματική δημοσιογραφία.

Οι συνδρομητές-τριες του Τύπου Ιωαννίνων, έχουν πρόσβαση σε μια σειρά «προνόμια», μέσω του λογαριασμού στο Patreon και της αντίστοιχης εφαρμογής για κινητά. Εκεί, μπορείτε να βλέπετε περιεχόμενο του Τύπου Ιωαννίνων, προσβάσιμο μόνο ή νωρίτερα από την κυκλοφορία του, σε συνδρομητές-τριες:

Με μια συνδρομή 4 ευρώ* στον Τύπο, παίρνετε:

- Την πρώτη έκδοση των **Ρετρό Ιστοριών** σε ψηφιακό βιβλίο (pdf)
- Την ψηφιακή έκδοση «**Ένα άλμπουμ την εβδομάδα**», που περιλαμβάνει 52+1 κείμενα για ισάριθμα μουσικά άλμπουμ
- Όλα τα podcasts της πρώτης περιόδου της εκπομπής «**Τύπος στο Μικρόφωνο**», με δυνατότητα downloading
- Πρόσβαση, πριν τη δημοσίευσή τους, στα **video reports** και σε διάφορα άρθρα

Με τη συνδρομή των 10 ευρώ* στον Τύπο, παίρνετε:

- Όλα τα παραπάνω, συν ένα αντίτυπο του βιβλίου «**Οι 'αποστάτες', τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι/Οι δημοτικές εκλογές στα Γιάννενα, 1925-2014**» σε φυσική μορφή
- Ανάγνωση του **Εξωφύλλου** την προηγούμενη ημέρα κυκλοφορίας του
- Πρόσβαση σε προσφορές για **θεάματα** (θέατρα, συναυλίες) που γίνονται στην πόλη των Ιωαννίνων

Για να εγγραφείτε, βρείτε το «πορτοκαλί κουμπί» του Patreon σε κείμενα του site ή αντιγράψτε αυτό το σύνδεσμο:

<https://www.patreon.com/TyposI>

Σε αυτό το βίντεο, θα βρείτε αναλυτικές οδηγίες για την εγγραφή:

<https://www.youtube.com/watch?v=75ah4XuyCI8&feature=youtu.be>

[*οι τιμές είναι προ ΦΠΑ]

Πόσο αγοράζουμε καφέδες και πιτόγυρα, που ακριβαίνουν

Η αγορά των Ιωαννίνων στηρίζεται ιδιαίτερα στην παροχή υπηρεσιών και δύο «πυλώνες» είναι από τους βασικούς: ο καφές και η ψησταριά. Όσο αφοριστικό και αν φαίνεται, η εστίαση στο νομό Ιωαννίνων αριθμεί τζίρο 72,5 εκατ. ευρώ για το 2021 που δεν ήταν καλή χρονιά, ελέω covid, ποσά που είναι το 1,30% στο συνολικό κύκλο εργασιών της περασμένης χρονιάς (ΕΛΣΤΑΤ, Ιούνιος 2022).

Μόνο στο νομό Ιωαννίνων υπάρχουν 1.457 επιχειρήσεις εστίασης.

Τα προϊόντα του τομέα, ακριβαίνουν σταθερά. Η πίεση από την ακρίβεια που πλέον κλείνει χρόνο -καθώς το ρεύμα και τα καύσιμα ξεκίνησαν να ανεβαίνουν από πέρυσι τον Σεπτέμβριο- και ο πολύ δύσκολος χειμώνας με το πανάκριβο ρεύμα που έρχονται, προμηνύουν νέες αυξήσεις.

Τον Ιούλιο του 2022, ο γύρος σε πίτα κόστιζε κατά μέσο όρο στα καταστήματα του Δήμου Ιωαννιτών, 3,18 ευρώ (στοιχεία efood, από 35 καταστήματα).

Ο δε καφές (φρέντο εσπρέσο) κυμαίνεται ελαφρά πάνω από τα 2 ευρώ (take away, τιμές από 56 καταστήματα εντός της πόλης των Ιωαννίνων), για την ακρίβεια 2,01 ευρώ.

Σημειώνεται ότι δεν έχουν εφαρμόσει όλα τα καταστήματα τις αυξήσεις που αναμένονται από Σεπτέμβριο.

ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ:

Πίτα γύρος (πακέτο):	3,18 ευρώ
Καφές [φρέντο, take away]:	2,01 ευρώ

Το βασικό πρόβλημα είναι το ρεύμα. Η απαίτηση για τα μηχανήματα, αλλά και για τη θέρμανση-ψύξη ανεβάζει κατακόρυφα τους λογαριασμούς, που συνεχίζουν να έρχονται «φουσκωμένοι», μιας και τα μέτρα που λαμβάνονται, τα... μινιμάρει το «αόρατο χέρι της αγοράς». Καταστηματάρχες με καφετέριες γνωρίζουν ότι δεν θα μπορέσουν το χειμώνα να αντιπαρέλθουν τις αυξήσεις με τον «ένα καφέ ανά πελάτη» που βλέπει πχ ποδόσφαιρο, στο κατάστημα για δύο ή και περισσότερες ώρες.

Επίσης, ο ίδιος ο καφές ως πρώτη ύλη, έχει ακριβύνει σημαντικά την τελευταία οκταετία, με τις τιμές να έχουν διπλασιαστεί κατά περίπτωση.

Το Pricefox στην πιο πρόσφατη έρευνά του, διαπιστώνει ότι έχουν αυξηθεί και οι τιμές στην πίτσα, έως και 15%, σε σχέση με πέρυσι...

Η «αποβιομηχανοποίηση» της οικονομίας και η ανάδειξη της παροχής υπηρεσιών σε πανάκριβα, κρίνεται και δοκιμάζεται ακόμα περισσότερο φέτος, που ειδικά στα Γιάννενα, η ελπίδα να μην είναι βαρύς ο χειμώνας παίρνει χαρακτηριστικά παράκλησης...

Οι «**25+1** ρετρό ιστορίες» και «Οι «**αποστάτες**» τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι»

Οι δύο εκδόσεις του Τύπου Ιωαννίνων και της ΣΧΗΜΑ ΚΟΙΝΣΕΠ είναι ξανά εδώ, στα βιβλιοπωλεία των Ιωαννίνων.

Οι «**25+1 ρετρό ιστορίες**», είναι... 26 ιστορίες από το παρελθόν των Ιωαννίνων, με φωτογραφίες και κείμενα από τη σαββατιάτικη στήλη του typos-i.gr, «Ρετρό». Είναι ένα άλμπουμ με σκληρό εξώφυλλο, δίγλωσσο (ελληνικά και αγγλικά) που τώρα, είναι πια στη δεύτερή του έκδοση. Οι «25+1 ρετρό ιστορίες» επιδιώκουν να ξανασυστήσουν, με έναν διαφορετικό τρόπο, την πόλη των Ιωαννίνων στους ίδιους τους Γιαννιώτες αλλά και στους επισκέπτες. Κείμενα και φωτογραφίες «συμπράττουν» για να αφηγηθούν ιστορίες, αξιοποιώντας ιστορικά δεδομένα, επιστημονική βιβλιογραφία, αρχειακό υλικό, αλλά και μύθους που κρύβουν τη δική τους αλήθεια. Στη «σύμπραξη» αυτή το δικό της λιθαράκι βάζει και η αποτύπωση μιας ιστορίας σε κόμικς.

«Οι «**αποστάτες**» τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι» είναι η ιστορία των δημοτικών εκλογών στα Ιωάννινα, από το 1925 ως το 2014. Δήμαρχοι, παρατάξεις, αντιπαραθέσεις, επεισόδια σε προεκλογικές περιόδους, ανέκδοτα και ιδιοτροπίες των υποψηφίων και των δημάρχων. Ποιος ήταν ο μακροβιότερος δήμαρχος; Ποιος δήμαρχος ευχήθηκε στον βασιλιά «και εις ανώτερα»; Ποιες οι «ανιέρεις» προεκλογικές συμμαχίες που έγιναν; Ποιοι κατηγορήθηκαν ως «αποστάτες»; Ποιος ήταν ο «ηπειρωτάρχης» του Μεσοπολέμου; Ποια λέξη στοίχισε σε έναν υποψήφιο δήμαρχο την εκλογή του; Ποιος δήμαρχος μεγάλωσε με «καλαμποκίσιο αλεύρι»; Ποιος δήμαρχος ξυπνούσε μετά τις 11 το πρωί; Ποιος υποψήφιος μοίραζε φέιγ βολάν στην πόλη με κουτσομπολιά για τον αντίπαλό του; Ποιος δήμαρχος ήταν ο μπον βιβέρ της εποχής του; Πότε έγινε το πρώτο προεκλογικό debate; Ποιοι δήμαρχοι πέτυχαν υψηλά ποσοστά εκλογής;

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Συναυλία
Γιάννη
Χαρούλη

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ Χαρούλης δίνει συναυλία στις 5 Σεπτεμβρίου, στις 21:00, στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ. Μαζί του οι μουσικοί: Λευτέρης Ανδριώτης/Λύρα, Βασίλης Μπαχαρίδης/Κρουστά, Θανάσης Dzingonis/ Ηλεκτρική κιθάρα, Ορέστης Μπενέκας/ Πλήκτρα. Σχεδιασμός Ήχου: Παναγιώτης Ριζόπουλος - Νίκος Κωνσταντάκης, Σχεδιασμός Φωτισμού: Περικλής Μαθιέλλης. Εισιτήριο: 15 ευρώ [12 ευρώ το μειωμένο]. Προπώληση εισιτηρίων: ticketservices.gr, Ticketsioannina, Πολυχώρος Αγορά.

5-7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Τριήμερο Castle Rock Festival

6ο Castle Rock Festival από 5 έως 7 Σεπτεμβρίου στα Γιάννενα, με τη φετινή διοργάνωση να περιλαμβάνει live ροκ σχημάτων, τη γνωστή πα κινητή σκηνή, εκθέσεις ζωγραφικής και ένα ένα ποπ/ροκ πάρτυ - αφιέρωμα στη δεκαετία του '80. Το φετινό guest star συγκρότημα θα είναι οι Big Deal.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Δευτέρα 5 Σεπτεμβρίου

21:00 Κινητή Μουσική Σκηνή με τη Stuart Craig Band
Η Κινητή Μουσική Σκηνή θα διασχίσει τις οδούς Δωδώνης και Αβέρωφ και καταλήξει στην πλατεία Μαβίλη

21:00 Rock βαρκαρόλα στην Παμβώτιδα με τους Casting Mules

22:00 – 23:45 Ioannina Rocking the City
Μουσικοί από την μας και όχι μόνο θα παρουσιάσουν ένα πρόγραμμα με κλασικά ροκ τραγούδια στην πλατεία Μαβίλη. Θα συμμετέχουν 50 μουσικοί.

23:45: Άφιξη Κινητής Μουσικής Σκηνής, Rock party με τη συμμετοχή όλων των μουσικών και της Stuart Craig Band και συναυλία.

Τρίτη 6 Σεπτεμβρίου

Ioannina Rock City, στον αύλειο χώρο του πολιτιστικού πολυχώρου «Δημ. Χατζής»

Συμμετέχουν: Sliver 19:30- 20:00, Marios Katsanos & The Mystic Libraries 20:15 – 20:45, Cherry Ties 21:00 – 21:30, Moses Remax 21:45-22:30, Ushala 22:45-23:30, Elephant 23:45-12:30.

Women in Power Rock στον αύλειο χώρο του Μουσείου Αργυροτεχνίας
En-Stigma 19:30 – 20:00, Spellbound 20:15 - 20:45, Ask Tomorrow 21:00- 21:30, Neperia 21:45-22:30, Delusion 22:45-23:30.
Special Guests: The Big Deal, 23:45-12:30

Τετάρτη 7 Σεπτεμβρίου

Ioannina Rock City στον αύλειο χώρο του πολιτιστικού πολυχώρου «Δημ. Χατζής»

Συμμετέχουν: Edouarth 19:30 – 20:00, Red Dice 20:15- 20:45, Lion Eye 21:00-21:30, Bloodvault 21:45- 22:30, K2 22:45-23:30, One Step over the Edge 23:45-12:30

80's Stardust στον αύλειο χώρο του Μουσείου Αργυροτεχνίας
21:00 Party ME 80's Pop - Rock με τον Γιώργο Γάκη & τους Troublemakers και DJ's της ιστορικής disco TAIGA.

Παράλληλα, στον εκθεσιακό χώρο του πολιτιστικού πολυχώρου «Δημ. Χατζής» η Βασιλική Σιαταρά θα εκθέτει πορτραίτα ροκ καλλιτεχνών με τίτλο: «Aquaholic Rock Legends IV».

Η είσοδος είναι ελεύθερη σε όλες τις εκδηλώσεις.

ΘΕΑΤΡΟ

7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

«Ηλέκτρα»
του Ευριπίδη

Η «ΗΛΕΚΤΡΑ» του Ευριπίδη, σε μετάφραση Στρατή Πασχάλη και σκηνοθεσία Γιώργου Λύρα, έρχεται στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ στις 7 Σεπτεμβρίου, στις 21:00.

Στον ρόλο της Ηλέκτρας η Μαρία Κίτσου και στον ρόλο του Ορέστη ο Δημήτρης Γκοτσόπουλος. Ο Γιώργος Κωνσταντίνου, στον ρόλο του Παιδαγωγού.

Τιμή εισιτηρίου: 20 ευρώ, 15 ευρώ το μειωμένο. Προπώληση niva.gr.

8-9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

«Ο Ουρανός Κατακόκκινος»

Η θεατρική παράσταση «Ο Ουρανός Κατακόκκινος» της Λούλας Αναγνωστάκη, μια παραγωγή του Θεάτρου Αστίνα, ανεβαίνει στην αυλή του Arte Rovera, εντός του Κάστρου των Ιωαννίνων, στις 8 και 9 Σεπτεμβρίου, στις 21:15. Τη σκηνοθεσία έχει κάνει η Αθηνά Τσικνιά. Ερμηνεύει η Ελένη Καμποσιώρη.

Τιμή εισιτηρίου: 5€. Διάρκεια παράστασης: 45 λεπτά. Κρατήσεις/πληροφορίες: 6974865401. Απαραίτητη η κράτηση θέσης.

11-12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

«Κουρέας
της Σεβίλλης»...
εις διπλούν

Ο «ΚΟΥΡΕΑΣ της Σεβίλλης» του Μπομαρσέ, σε σκηνοθεσία Σοφίας Σπυράτου, θα ανέβει για δύο ημέρες, 11 και 12 Σεπτεμβρίου, στις 21:00, στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ, στα Γιάννενα.

Στον ρόλο του Φίγκαρο ο Βασίλης Χαραλαμπόπουλος, ενώ στον ρόλο του Ντοτόρε Μπαρτόλο ο Φάνης Μουρατίδης.

Λίγα λόγια για το έργο: Το 1775 στις παρυφές της Γαλλικής επανάστασης ο Καρόν ντε Μπομαρσέ γράφει τον περίφημο «Κουρέα της Σεβίλλης». Ο Φίγκαρο εμφανίζεται για πρώτη φορά ως ένας μυθικός χαρακτήρας τυχοδιώκτη, πονηρού καταφερτζή αλλά και ονειροπόλου.

Στην ιστορία του έργου μπαίνει ανάμεσα στη διαμάχη του γέρο Ντοτόρε Μπαρτόλο και του νεότερού του κόμη Αλμαβίβα που μάχονται για το ποιος θα καταφέρει να παντρευτεί την πανέμορφη Ροζίνα.

Η διάρκεια της παράστασης είναι 90'. Εισιτήρια: 20 ευρώ και 15 ευρώ το μειωμένο.

Προπώληση: στο κίосκι της κεντρικής πλατείας ticketsioannina, στο βιβλιοπωλείο «Αναγνώστης» και στο niva.gr.

Ένα «Σπίτι για το Κλίμα»

Ηταν μια τυπική μέρα τον Νοεμβρίου του 2000, με ισχυρούς ανέμους και δυνατή βροχή στο λιμάνι της Βόρειας Γερμανίας Μπρέμερχαφεν, όταν έπεσε αυθόρμητα η ιδέα της δημιουργίας ενός νέου τύπου πολυχώρου με θέμα το κλίμα και τον καιρό. «Όταν διαπιστώσαμε με έκπληξη ότι κανένας στον κόσμο δεν είχε ακόμη ασχοληθεί με τα θέματα του κλίματος και του καιρού ως ένα βιωματικό κόσμο γνώσης και εμπειρίας, ο δρόμος ήταν ανοιχτός για την δημιουργία του. Έτσι γεννήθηκε το «Σπίτι του Κλίματος» («Klimahaus»), θυμάται ο Δρ. Κάρλο Πέτρι, ο πατέρας της ιδέας.

Εννιά χρόνια αργότερα, τον Ιούνιο του 2009, ολοκληρωνόταν ο πρώτος πολυχώρος γνώσης και εμπειρίας στον κόσμο αφιερωμένος σε ένα τόσο περίπλοκο θέμα όπως το κλίμα. Έκτοτε έχει καθιε-

ρωθεί ως νέο σήμα κατατεθέν της πόλης με την εντυπωσιακή φουτουριστική αρχιτεκτονική του και αποτελεί πόλο έλξης αφού έχει υποδεχθεί 5,5 εκατ. επισκέπτες. Μόνο το 2019, δηλαδή πριν τον κορονοϊό, αριθμούσαν περί το μισό εκατομμύριο, ενώ σχεδόν το 100% των επισκεπτών το συνιστούν σε άλλους.

«Καταλήξαμε στα θέματα του κλίματος και του καιρού διότι είναι σημαντικά για όλους. Στόχος μας ήταν όμως να αναπτύξουμε ένα εντελώς νέο χώρο αναψυχής και επιμόρφωσης που δεν υπάρχει σε καμία άλλη πόλη-λιμάνι, αλλά που να ταιριάζει και στην έδρα ενός από τα κορυφαία διεθνώς κέντρα έρευνας για το κλίμα, το φημισμένο «Ινστιτούτο Πολικών και Θαλάσσιων Ερευνών Άλφρεντ Βέγκενερ», με το οποίο πλέον συνεργαζόμαστε, όπως επίσης με το Ινστιτούτο Μετεωρολογίας Μαξ-Πλανκ και την Γερμανική

Μετεωρολογική Υπηρεσία», έχει πει ο Δρ. Κάρλο Πέτρι.

«Η κλιματική αλλαγή είναι ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα της κοινωνία μας σήμερα. Τα μέσα ενημέρωσης αναφέρονται καθημερινά τις επιπτώσεις της. Νέα κινήματα, όπως το “Fridays For Future“, τροφοδοτούν τις σχετικές συζητήσεις. Η πλημμυρίδα των επιστημονικών πληροφοριών είναι τόσο μεγάλη ώστε οι απλοί πολίτες αδυνατούν να τις επεξεργαστούν. Με εύκολα κατανοητές, συναρπαστικά παρουσιασμένες και επιστημονικά έγκυρες πληροφορίες, θέλουμε αφενός να προσφέρουμε μια συναρπαστική εμπειρία που δεν θα ξεχάσουν σύντομα, αφετέρου, αποσκοπούμε στο να συνειδητοποιήσουν οι πολίτες ότι η κλιματική αλλαγή είναι μία από τις μεγαλύτερες πολιτικές και κοινωνικές προκλήσεις παγκοσμίως. Στόχος μας είναι να ενδιαφερθούν

οι επισκέπτες για το θέμα του κλίματος, να τους δείξουμε πόσο όμορφος είναι ο πλανήτης μας και πόσο αξίζει προστασίας. Θέλουμε συνεχώς να εντυπωσιάζουμε τους επισκέπτες, να κινήσουμε την περιέργειά τους και να μεταδώσουμε στον επισκέπτη το μήνυμα ότι όλοι μπορούν να συμβάλουν στην προστασία του κλίματος –χωρίς να κουνάμε το δάχτυλο», τονίζει ο διευθύνων σύμβουλος του «Klimahaus» Άρνε Ντούνκερ.

ΣΕ 11.500 Τ.Μ.

Πράγματι, μέσα σε 11.500 τ.μ. παρουσιάζεται εύληπτα και βιώνεται από τους επισκέπτες η κλιματική αλλαγή μέσω μιας παγκόσμιας περιήγησης στο γεωγραφικό μήκος 8° Ανατολικά -που βρίσκεται το Μπρέμερχαφεν- σε πολλούς διαδραστικούς σταθμούς. Το «Σπίτι του Κλίματος»

στέλνει τους επισκέπτες του σε ένα ταξίδι σε όλο τον κόσμο μέσα από τις κλιματικές ζώνες, εξηγεί την κλιματική αλλαγή και δίνει συμβουλές για την προστασία του κλίματος.

Το ασυνήθιστο διαδραστικό ταξίδι ξεκινά με μια οικογένεια ορεισίβιων αγροτών στο Ίσενταλ της «Ελβετίας», όπου υψώνεται ένας ορεινός όγκος παγετώνα, ο οποίος ενδεχομένως να λιώσει. Στον σταθμό Σαρδηνία, οι επισκέπτες μπορούν να συνειδητοποιήσουν την δύναμή τους και να προστατεύσουν το κλίμα αλλάζοντας την γενική καιρική κατάσταση στην Ευρώπη και έτσι να δημιουργήσουν ζέστη, βροχή ή αέρα στις παρακείμενες εκθεσιακές αίθουσες.

Στον ταξιδιωτικό σταθμό «Νίγηρας» βιώνουν το πραγματικό κλίμα ερήμου στη ζώνη του Σαχέλ, ενώ η τροπική ζέση καλωσορίζει τους επισκέπτες στον σταθμό «Καμερούν», όπου οι ιδιαίτερα θαρραλέοι περιφέρονται στο τροπικό δάσος της Δυτικής Αφρικής τη νύχτα με τις συναρπαστικές εξωτικές μυρωδιές και τους πρωτόγνωρους ήχους. Οι πάγοι της Ανταρκτικής προσφέρουν όμως στους επισκέπτες και λίγη δροσιά. «Αυτό το ταξίδι καθιστά εντυπωσιακά σαφές πώς οι ζωές των ανθρώπων στον πλανήτη μας επηρεάζονται από το κλίμα, αλλά δείχνει επίσης και μπροστά σε ποιες αλλαγές βρισκόμαστε», εξηγεί ο Άρνε Ντούνκερ

Εκτός από το τμήμα «Ταξίδι», και άλλοι εξαιρετικά ενδιαφέροντες χώροι περιμένουν τους επισκέπτες του Klimahaus: οι «Προοπτικές» απεικονίζουν την αλληλεπίδραση ανθρώπου, γης και κλίματος και παρέχουν επίσης πληροφορίες για τις μελλοντικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Οι «Προοπτικές» παρουσιάζουν το έργο των ερευνητών για το κλίμα και τα αποτελέσματά τους, αλλά και εξηγούν γιατί είναι τόσο δύσκολη η ακριβής αξιολόγηση γεγονότων του παρελθόντος και του μέλλοντος. Ο χώρος αυτός δείχνει με εντυπωσιακό τρόπο ποιες αλλαγές αναμένονται μέχρι το 2050 ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής.

Το «Offshore Center», το Υπεράκτιο Κέντρο, συνδυάζει πέντε τομείς, ο καθένας εκ των οποίων καλύπτει με ελκυστικό και ενημερωτικό τρόπο μια πτυχή της διαδικασίας δημιουργίας αιολικών πάρκων. Ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον σημείο του είναι η δυνατότητα εικονικής πτήσης των επισκεπτών με έναν προσομοιωτή ελικοπτέρου πάνω από τη θάλασσα για να δουν τα μεγάλα υπεράκτια αιολικά πάρκα. Το Offshore Center υλοποιήθηκε με την υποστήριξη μεταξύ άλλων της βιομηχανίας αιολικής ενέργειας, του κρατιδίου της Βρέμης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη «Σχολή μαγειρικής FRoSTA» μικροί και μεγάλοι επισκέπτες μαθαίνουν τις αλληλεπιδράσεις κλίματος και τροφίμων,

Το «Klimahaus» αναγνωρίστηκε το 2012 από τον ΟΗΕ ως πρωτοπόρο σε θέματα «Εκπαίδευσης για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη», το 2016 βραβεύθηκε από την UNESCO ως τόπος μάθησης της υψηλότερης κατηγορίας του Παγκόσμιου Προγράμματος Δράσης «Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη»

την σχέση των διατροφικών μας συνθηκών με την προστασία του κλίματος και παίρνουν μια γεύση για πιο βιώσιμη και φιλική προς το κλίμα διατροφή με έναν συναρπαστικό και διασκεδαστικό τρόπο.

Στο «Klimahaus», οι μαθητές μπορούν να ασχοληθούν με διάφορες πτυχές του κλίματος και της βιωσιμότητας με εύκολα κατανοητό τρόπο. Στόχος του εκπαιδευτικού έργου είναι η προώθηση της βιώσιμης σκέψης και δράσης, αφού ειδικά οι νέοι θα πρέπει να ενημερωθούν για το ζήτημα του κλίματος και τις επιπτώσεις των δικών τους ενεργειών στις μελλοντικές γενιές ή στη ζωή άλλων περιοχών του κόσμου. Στον πιο πρόσφατο καινοτόμο εκθεσιακό χώρο, το «World Future Lab», οι μικροί επισκέπτες μαθαίνουν πώς οι άνθρωποι και το κλίμα αλληλοεπηρεάζονται και πώς μπορούν να κάνουν κάτι για να το προστατεύσουν. Όλη η περιοχή έχει σχεδιαστεί ως ένα παιχνίδι το οποίο μπορεί να παιχτεί σε ομάδες ή μεμονωμένα. Κάθε απόφαση του παιχνιδιού επηρεάζει το παγκόσμιο κλίμα. Για παράδειγμα,

εάν κάποιο νησί θα βυθιστεί ή αν κάποιο τροπικό δάσος θα σωθεί. Με τον παιγνιώδη χαρακτήρα του, το «World Future Lab» συμπληρώνει την αντίληψη του «Klimahaus» και ως εξωσχολικού χώρου μάθησης. Το «World Future Lab» αναδείχτηκε μάλιστα το 2018 νικητής σε σχετικό διαγωνισμό της Γερμανίας μεταξύ 1.500 άλλων υποψηφίων ιδεών.

Το ίδιο το «Klimahaus» αναγνωρίστηκε το 2012 από τον ΟΗΕ ως πρωτοπόρο σε θέματα «Εκπαίδευσης για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη», το 2016 βραβεύθηκε από την UNESCO ως τόπος μάθησης της υψηλότερης κατηγορίας του Παγκόσμιου Προγράμματος Δράσης «Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη», το 2018 από την αντίστοιχη γερμανική επιτροπή της UNESCO και το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας. Το 2021 έλαβε το εθνικό βραβείο για την επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος της UNESCO «BNE 2030» (Εκπλήρωση των παγκόσμιων στόχων βιωσιμότητας έως το 2030). ΑΠΕ-ΜΠΕ/ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΗΣ

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Ο επιθεωρητής Ρατ ξαναχτυπά

ΥΠΟΘΕΣΗ ΠΑΤΡΙΔΑ
ΦΟΛΚΕΡ ΚΟΥΤΣΕΡ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

[ΤΟΥ **ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ**]

Η σειρά αστυνομικών ιστοριών του Φόκερ Κούτσερ με ήρωα τον επιθεωρητή Γκέρεον Ρατ είναι μια από τις πιο διαβασμένες (και) στην Ελλάδα, την τελευταία δεκαετία. Ένας λόγος, είναι ότι ξαφνικά, πριν από δέκα χρόνια, αρχίσαμε να διαβάζουμε τα πάντα που έχουν σχέση με τη Βαϊμάρη και τη δημοκρατία της.

Ένας δεύτερος είναι η τηλεοπτική σειρά Babylon Berlin που είναι ομολογουμένως πολύ καλή και βασίζεται στο βιβλίο.

Ένας τρίτος, είναι ότι ο Κούτσερ, φιλόλογος κατά πτυχίο και δημοσιογράφος κατ' επάγγελμα, μέχρι να τα παρατήσει όλα και να γίνει αποκλειστικά συγγραφέας, είναι ένας από τους πιο ενδιαφέροντες σύγχρονους ευρωπαίους μυθιστοριογράφους.

Στο τέταρτο βιβλίο του (στα ελληνικά), το «Υπόθεση Πατρίδα» (εκδ. Διόπτρα) ο Ρατ, ένας όχι τυπικός μπάτσος, βρίσκεται ξανά αντιμέτωπος με τους ανερχόμενους ναζί και τη διαπλοκή τους με το γερμανικό κεφάλαιο που τους

έκανε πανίσχυρους και λαοπρόβλητους για πάνω από μια δεκαετία, μέχρι ο Κόκκινος Στρατός να μπει στο Βερολίνο. Ο Κούτσερ, παρότι μοιάζει πλέον να «φορμαλίζει» κάπως (ίσως και αναπόφευκτο μετά από τρία ογκώδη βιβλία), συνεχίζει να αφηγείται ωραία τις ιστορίες του και ο Ρατ είναι πάντα ένας άτυπος αστυνομικός χαρακτήρας. Επίσης, ο Κούτσερ είναι μάλλον ο καλύτερος στην «ανάγλυφη παρουσίαση» μιας περασμένης εποχής, χωρίς συχνά να χρησιμοποιεί τη γοπευτική (και απατηλή) «σέπια» παρελθοντική απόχρωση.

Στην «Πατρίδα» όλα ξεκινάνε από ένα φόνο (φυσικά...) σε ένα μεγάλο εμπορικό κέντρο και συνεχίζονται κάπου στην ανατολική Πρωσία, που αποτέλεσε «λυδία λίθο» για τα γεγονότα του Β' Παγκοσμίου. Ο Κούτσερ δεν αποφεύγει τις ετεροχρονισμένες ψυχροπολεμικές αναφορές που ταιριάζουν πάντως με το προφίλ των περισσότερων ηρώων του, ίσως όμως όχι ακριβώς με τον ίδιο τον Ρατ.

Εν τέλει, η «Υπόθεση Πατρίδα», παρότι δεν είναι στα ίδια επίπεδα με τις δύο πρώτες κυκλοφορίες, είναι ακόμα μια ενδιαφέρουσα περιπέτεια του μερακλή γερμανού μπάτσου, που οδηγεί αμερικάνικο αυτοκίνητο στο μεσοπολεμικό Βερολίνο.

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Η μαγική κώφωση των Queens of the Stone Age

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Το μακρινό 2002 (ρε πού φτάσαμε, να είναι μακρινό το 2002...), η υπόθεση των Kyuss είχε οριστικά τελειώσει και όχι με τον πιο ειρηνικό τρόπο. Χιλιάδες (εντάξει, όχι χιλιάδες κάπου 3-4) spinoffs είχαν ξεπηδήσει από το μύθο της stoner ερήμου, αλλά η πιο βασική, επιτυχημένη και αιώνιας φήμης, έμελλαν να είναι οι Queens of the Stone Age. Πριν 20 χρόνια λοιπόν, κυκλοφόρησαν το Songs for the Deaf. Το μεγαλούργημα που «κούφανε» μεταφορικά όσους-ες δεν πίστευαν ότι υπήρχε

ζωή μετά τον Τζον Γκαρσία (ενώ οι επαίοντες γνωρίζουν ότι όλη η αλήθεια είναι στον Μπραντ Μπιγιόρκ).

Το SftD είναι το καλύτερο άλμπουμ τους. Καλύτερο και από το πρώτο, που ξεκινούσε με το Regular John, το εξόδιο των Kyuss. Αυτή τη φορά ο Τζος Χομ και ο Νικ Ολιβέρι είχαν μαζί τους τον Μάρκ Λάνεγκαν και ακόμα πιο παράξενους τύπους όπως ο Yawning Man-Μάριο Λάλι και Άλεν Γιοχάνες. Α, επίσης στα ντραμς καθόταν ο Ντέιβ Γκρολ, εκτοξεύοντας έτσι τους QotSA σε σούπερ γκρουπ.

Ο δίσκος δε, ήταν ό,τι πιο ώριμο είχαν βγάλει οι επίγονοι του ερημικού ροκ, καθώς και ότι ο Χομ

δεν θα έμενε στα δεδομένα και «έτοιμα», αλλά θα εξελισσόταν στο προσεχές μέλλον.

Ο δε Λάνεγκαν ήταν τόσο χωμένος στη μπάντα τότε, που έγραψε και το καλύτερο ίσως κομμάτι του δίσκου, μαζί με τον Χομ, το No One Knows. Το συγκεκριμένο σινγκλ επιβεβαίωσε πως η μπάντα θα ήταν κάτι ακόμα περισσότερο από regular johns και ο Μισέλ Γκοντρί έβαλε το χεράκι του στο βίντεο κλιπ. Επίσης, έμελε να είναι και το πρώτο ρεμίζ των QotSA, από τους UNKLE.

Μερικά χρόνια αργότερα, η μπάντα, αρκετά διαφορετική πια (αλλά με τον Λάνεγκαν πάντα κάπου κοντά), έβγαλε το Lullabies to Paralyze που ήταν ένα ακόμα μνημείο.

Ο Μίλαν Κούντερα είναι σήμερα 93 χρόνων, αλλά το κείμενό του «Ο ακρωτηριασμός της Δύσης ή Η τραγωδία της Κεντρικής Ευρώπης», το οποίο δημοσιεύτηκε στο γαλλικό περιοδικό «Le Debat», τον Νοέμβριο του 1983, και κυκλοφόρησε πρόσφατα από την Εστία, σε εξαιρετική μετάφραση του Γιάννη Η. Χάρη, έχει μια δυναμική και μια ζωντάνια που δεν δείχνουν την παραμικρή ρυτίδα (το βιβλίο κυκλοφόρησε πριν από μερικούς μόλις μήνες για πρώτη φορά στα γαλλικά).

Βασική έννοια στο πυκνό δοκίμιο του Κούντερα είναι η έννοια της Κεντρικής Ευρώπης, υπό την οποία συστεγάζει την Τσεχία, την Πολωνία και την Ουγγαρία, ενδεχομένως και την Αυστρία.

Μια τέτοια Κεντρική Ευρώπη, που αντλεί ένα κρίσιμο μέρος της ταυτότητάς της από την κουλτούρα, με συνθέτες όπως ο Ούγγρος Μπέλα Μπάρτοκ, οι τσέχοι πεζογράφοι Φραντς Κάφκα και Γιάροσλαβ Χάσεκ ή ο Πολωνός Βίτολντ Γκομπρόβιτς, ένας από τους κορυφαίους εκπροσώπους του παραλόγου, μοιάζει να απουσιάζει από την ευρωπαϊκή συνείδηση των πρώτων μεταπολεμικών δεκαετιών, όταν η ουγγρική εξέγερση του 1956, η Άνοιξη της Πράγας του 1968 και οι πολωνικές κινητοποιήσεις από το 1956 μέχρι και το 1970 έρχονται σε ανοιχτή αντιπαράθεση με τη Σοβιετική Ένωση, προκαλώντας ένα μείζον πολιτικό δράμα, καθώς και αφήνοντας ένα βαθύ πολιτικό και πολιτισμικό τραύμα.

Ένα κομμάτι της Ευρώπης το οποίο ανήκει στις καλύτερες παραδόσεις της, «εκφράζοντας τη μεγαλύτερη δυνατή ποικιλομορφία στον μικρότερο δυνατό χώρο», συγκρούστηκε με τη Σοβιετική Ένωση και υπέμεινε τη βαριά σκιά της Ρωσίας, που παρουσίαζε το ακριβώς αντίθετο: «τη μικρότερη δυνατή ποικιλομορφία στον μεγαλύτερο δυνατό χώρο».

Ο Κούντερα δεν βιάζεται να ξεμπερδέψει μια και καλή -σε αφοριστικό τόνο- με τη ρωσική πολιτική και τον ρωσικό πολιτισμό. Μιλάει για τις ιστορικές προσπάθειες εκσυγχρονισμού της Ρωσίας και για τη θέλησή της να έρθει σε επαφή με την Ευρώπη και τη Δύση και αναγνωρίζει τις ευρωπαϊκές οφειλές στο ρωσικό μυθιστόρημα, δεν επιζητεί, ωστόσο, να αποσιωπήσει αυτό που όλοι γνωρίζουμε στις ημέρες μας, μετά τον πόλεμο της Ρωσίας με την Ουκρανία από τον Φεβρουάριο του 2022: το γεγονός πως η Ρωσία ουδέποτε έπαψε στην πραγματικότητα να φοβάται και να μην εμπιστεύεται την Ευρώπη, θεωρώντας πως η ίδια αποτελούσε ανέκαθεν έναν υπέρτερο, ξεχωριστό και ταυτοχρόνως ενιαίο και συμπαγή κόσμο. Και πάλι, ωστόσο, παρά το ότι η προσέγγισή του έρχεται να μπει στο κέντρο της τρέχουσας πολιτικής επικαιρότητας, το ζήτημα το οποίο απασχολεί επισταμένως

Πώς η Ευρώπη έχασε την κουλτούρα της

τον Κούντερα δεν είναι οι λίγο-πολύ δεδομένες θέσεις και αποβλέψεις της Ρωσίας, αλλά η ίδια Ευρώπη: μια Ευρώπη που δεν έβλεπε μεταπολεμικά στα «μικρά έθνη» της Τσεχίας, της Ουγγαρίας και της Πολωνίας τον πόθο τους για αυτονομία και ανεξαρτησία, αλλά μόνο το στενό πολιτικό τους πρόβλημα.

Τα «μικρά έθνη» (με ευδιάκριτη την επίδραση του εβραϊκού στοιχείου) δεν αποτελούν αφορμή για πατριωτική έξαρση, για έναν εθνικισμό των ανίσχυρων και των αδύναμων, που θα μετατρέψει τους νάνους σε γίγαντες. Τα «μικρά έθνη» διαμόρφωσαν μια κουλτούρα κι ένα πολιτιστικό και καλλιτεχνικό συνεχές που αναδεικνύει πεντακάθαρη τη φυσιογνωμία της Κεντρικής Ευρώπης: τη δυσπιστία απέναντι σε μια ολιστική σύλληψη των ιστορικών μεγεθών, τη δυσφορία με την ιδέα ότι τα θηριώδη βήματα της Ιστορίας θα οδηγήσουν ούτως ή άλλως στον θρίαμβό της.

Η κουλτούρα των «μικρών εθνών», η

ουσία και το βάρος της σοφίας τους, λειτουργούν σαν κρυμμένοι σβώλοι από χρυσό όποτε περιγελούν το μεγαλείο και τη δόξα ή όποτε συνειδητοποιούν πως η Ιστορία είναι πιθανόν να μην ταυτίζεται με μια ατέλειωτη επέλαση προόδου, αλλά να εξισώνεται με το ακριβώς ανάποδο, με μια διαδικασία έκπτωσης αξιών. Και για να περάσουμε από την κουλτούρα στην πολιτική, έτσι ακριβώς είτε περιέλασαν είτε επέκριναν τη Σοβιετική Ένωση και τους επιτόπους δορυφόρους της η Τσεχία, η Ουγγαρία και η Πολωνία των χρόνων του μεταπολέμου. Και σε αυτή τη γραμμή, ακόμα κι αν η Ευρώπη δεν το εννοεί και δεν το καταλαβαίνει, τα «μικρά έθνη» είναι σάρκα εκ της σαρκός της ευρωπαϊκής ηπείρου. Τέκνο του ελληνιστικού πολιτισμού και του χριστιανισμού, η Ευρώπη, που δεν είναι σε θέση να αναγνωρίσει τη συμβολή των «μικρών εθνών» στην ιστορία της, έχασε πρώτα τον Θεό της (μάλλον τον απέκρυψε) ενώ

σύντομα στερήθηκε και την κουλτούρα της, για να την υποκαταστήσει με το πνεύμα της κατανάλωσης και με την παντοδυναμία της αγοράς, της τεχνολογίας και των μέσων ενημέρωσης.

Στο βιβλίο θα βρούμε επίσης τη ομιλία του Κούντερα στο συνέδριο των τσεχοσλοβάκων συγγραφέων το 1967 έναν χρόνο πριν από την Άνοιξη της Πράγας. Ο συγγραφέας εξετάζει εδώ τον αγώνα αποδέσμευσης των Τσέχων (που αρχίζουν να χάνουν την ανεξαρτησία τους ήδη από τον 17ο αιώνα) από το μακρύ χέρι της Γερμανίας και από το φάσμα του εκγερμανισμού, κάτι που γίνεται τόσο μέσω της πρωτότυπης λογοτεχνικής παραγωγής όσο και μέσω του όγκου και του άχθους των μεταφράσεων στην τσεχική γλώσσα. Τα κείμενα του Κούντερα προλογίζουν ο Ζακ Ρούμπνικ και ο Πιέρ Νορά (από την Τσεχία και τη Γαλλία αντίστοιχα), τοποθετώντας με γνώση και συντομία τη σκέψη τους στα σημερινά συμφραζόμενα.

ΑΠΕ-ΜΠΕ/Β. ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ